

Magla se dobro prodaje u Hrvatskoj – Viktorov poučak br. 242

10/02/2020

Pozivajući se danas na zaštitu pitke vode, jedan od najčešćih argumenta protiv nečega, u državi koja je dobru polovicu na krškom području, na kojem fekalne vode od pamtivijeka idu u podzemlje, rijeke i/ili more, gdje je kanalizacija gotovo nepoznati pojam, gotovo je groteskno

dr. sc. Viktor Simončić

Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Samo oni koji pameti imaju pouku primaju! (iz Kurana)

Oni koji misle da je nešto nemoguće ne bi trebali ometati one koji to čine. (S društvenih mreža)

Prodavači magle dobro prodaju u Hrvatskoj. Prvo testiranje spremnosti kupnje otpadaške magle bio je centar gospodarenja otpadom Kaštjun u Istri. Na 200.000 stanovnika, prodano magle za nekih 200 milijuna kuna. Stanovnicima Primorsko-goranske županije (cca 300.000) na Marišćini je prodano magle za 250 milijuna, na centru Biljane Donje 170.000 stanovnika Zadarske županije je kupilo magle za blizu 400 milijuna. Za kupnju magle na Centru za gospodarenje otpadom Lučino Razdolje 120.000 stanovnika Dubrovačko neretvanske županije kupuje magle za nekih 500 milijuna. Što se tiče struke, ispalo je *što južnije, to tužnije*.

Poruka stanovnicima Dubrovačko-neretvanske županije. Zapamtite one koji su donijeli odluku o Centru Lučino Razdolje. Zbog njih ćete plaćati nepodnošljive račune za usluge gospodarenja otpadom. Moja predviđanja su najmanje 300 kuna po domaćinstvu mjesečno u slučaju solidarnosti oko pokrivanja troškova transporta i ujednačavanja troškova za prikupljanje i obradu na razini gradova i općina. Bez solidarnosti stanovnici Vela Luke bi mogli plaćati i više. Ako sam u krivu, neka me demantiraju i kažu građanima koliki će im biti račun nakon što se centar izgradi.

Transparenti nemaju prođu zbog pogrešne boje slova?

Gledam sliku protesta protiv Lučinog Razdolja. Slika viđena na toliko mjesta. Pitam se zašto protesti s transparentima nemaju uspjeha. Da možda ne biraju krivu veličinu i pogrešnu boju slova?

S prosvjeda Građanske inicijative Srđ je naš i Pravo na zavičaj (Foto: Youtube /DuList, snimka zaslona)

Kada slušam „zelene“ argumente kao da ih plaćaju potpisivači štetnih ugovora. Pozivajući se danas na zaštitu pitke vode, jedan od najčešćih argumenta protiv nečega, u državi koja je dobru polovicu na krškom području, na kojem fekalne vode od pamtivijeka idu u podzemlje, rijeke i/ili more, gdje je kanalizacija gotovo nepoznati pojam, gotovo je groteskno. Protiv takvog argumenta i potpisnici sa slike, vjerujem i novinar i voditelj, znaju odgovor. Centar kao i svaka druga investicija se mogu zaštititi.

Problem centara nije u onečišćenju okoliša, već u nelogičnosti koncepta, štetnosti sa stajališta nepotrebno velikih emisija stakleničkih plinova i konačno u (ne)poštenoj cijeni za građane. Po mome, koncept Lučinog Razdolja, Lećevice... ne bi mogli podnijeti niti deset puta bogatiji građani. Na problem otpada upozoravao sam Zelenu akciju/Srđ je naš u više navrata. Jednom sam napisao kako meni već podugo većina „zelenih“ djeluje nedozrelo. Mislim na one koji profesionalno žive od „zelenoga“. Vidjevši ovaj zadnji protest, i saznajući da su odbili mogućnost nekog drugog oblika akcije, shvatio sam da njima odgovara ovakav način sterilnih protesta. Postavio sam si pitanje a čime bi se oni bavili da rješavaju probleme?

Što se tiče problema otpada Dubrovnika i okolice, predlagao sam da se problem riješi drugačije. S problemom otpada Dubrovnika sam upoznat još iz ratnih vremena, kada sam (mogu reći u prvom licu) pomogao da se okruženi Dubrovnik ne zatrpa otpadom. Bivša JNA je blokirala grad i nije dozvolila odvoz otpada iz grada. Kako ne bi došlo do epidemije, preporučio sam da pred UNPROFOR-cima (ili kako su se već zvali) otpad demonstrativno bacaju u more. UNPROFOR-ci su riješili blokadu i osigurali odvoz.

Dubrovnik je prije dvadesetak godina sanirao staru deponiju i otvorio novu. Tehnologija postupanja s otpadom je bila „veća hrpa nek’ se trpa“. I nova deponija, na koju se vozilo sve i sva, se zatrpala. Bio sam prisutan kada je Dubrovniku predloženo rješenje otpada na postojećoj deponiji. Novi otpad se trebao preraditi na način da se iz njega izdvoje sve korisne sirovine i sav biološki otpad. Odlagati se trebalo možda tek 10 % otpada. Odloženi otpad, u kome se nalaze silne količine korisnih sirovina, također se trebao preraditi i iz njega izdvojiti sve korisne sirovine. Na taj način bi se volumen deponije smanjio za dobrih 80 %.

Srozavanje stručnosti na nevladinoj sceni

Preradom i obradom novog i starog otpada Dubrovnik bi osigurao deponijski prostor za naredne generacije i višestruko smanjio utjecaj na okoliš. Rješenje je bilo usklađeno s prostorno – planskom dokumentacijom. Gradonačelnik Vlahušić je potvrdio da imaju novac za to. Spominjao je 30 milijuna. Zašto se od toga odustalo? Ima li to veze sa smjenom gradonačelnika? Radilo se o prijedlogu tehnologije, koju ima (i) domaća tvrtka. Naravno da je trebalo raspisati natječaj i zatražiti najbolju ponudu. Da se spriječi glupost, za pomoć sam u nekoliko navrata zamolio Zelenu akciju/Srđ je naš. Oni su vješti u onome „biti protiv“. Obraćajući im se, napravio sam pogrešku. Nisam ih zamolio samo da spriječe turizam otpada, predložio sam im da na otvorenoj tribini u Dubrovniku predstavim(o) moguća/e rješenje. Umjesto da sam se zadržao na onom „biti protiv“, što je izgleda način djelovanja Zelene akcije/Srđ je naš, predlagao sam način kako biti „za“. U odgovorima na zamolbe „oprani su me kao balavca“. Gotovo pa kako se usuđujem njih „smetati u njihovim aktivnostima i stručnosti“. Neka ja sve poduzmem sam, a oni će već predložiti rješenje...

Veliki sam pobornik nevladine scene kao nužnog korektiva mogućih pogrešnih politika. To može potvrditi niz udruga koje su, dok sam imao utjecaja, imale punu podršku ministarstva.

Za nevladinu scenu sam koja nije populistička i koja se trudi da u struci parira vladinoj sceni. Nažalost, umjesto da naš nevladin sektor napreduje, stručno se čak spustio i ispod nestručnosti vladajućih i njihovih dvorskih savjetnika.

Svoje sam „otkukurikao”

Za nevladinu scenu sam kakva je u jednom trenutku bila u Republici Srpskoj. Oni su zaustavili projekt izgradnje drugog bloka u TE Ugljevik. Kada nisu uspjeli kod kuće, uspjeli su uz podršku međunarodne političke i stručne javnosti. Akcija hvale vrijedna. Pokazali su da se odluke ne mogu donositi nestručno. Inače osobno nisam nikada protiv projekata, pa čak niti novog bloka u TE Ugljevik.

Kako bih volio da se naši „zeleni“ malo pogledaju na jug i istok. To sam i predlagao kao dio borbe protiv LNG terminala. Naravno da nije naišlo na odziv, jer su valjda već imali neki novi font i novu boju za transparente, u uvjerenju da će baš to pomoći.

Krajnji troškovi za građane i utjecaj na klimatske promjene po mome su stručni razlozi za promjenu koncepta gospodarenja otpadom. Pita sam nije li krajnje vrijeme da se otkriju troškovi koje će plaćati građani za Biljane Donje, Bikarac, Lećevicu, Lučino Razdolje... Ako se to ne može saznati od resornog ministra, predlažem da se kod prvog sastanka ministara okoliša EU u Zagrebu, za vrijeme našeg predsjedavanja, to pitanje postavi njima. Nažalost, bez odjeka. A što se tiče mene, ja sam svoje otkukurikao, a hoće li svanuti više nije moj problem.